

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

ESAS SAYISI : 2020/61 (SİYASİ PARTİ MALİ DENETİMİ)

Karar Sayısı : 2025/12

Karar Tarihi : 27/3/2025

R.G.Tarih-Sayı : 4/8/2025-32976

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

İyi Partinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ve Basri BAĞCI'nın katılımlarıyla 14/1/2021 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. İyi Partinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. İyi Partinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2019 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Burak FIRAT tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2019 yılı gelirleri toplamının 150.250.639,38 TL, dönem içi gelirler toplamının 142.458.657,68 TL, gelirleri toplamının geçen yıldan devreden nakit (kasa/banka) toplamının 3.420.961,95 TL, gelecek yıla devreden borçlar 4.371.019,75 TL; giderleri toplamının 150.250.639,38 TL, dönem içi giderler toplamının 138.686.352,72 TL, gelecek yıla devreden nakit (kasa/banka) toplamının 7.352.232,24 TL ve geçen yıldan devreden borç ödemesi 4.212.054,42 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2019 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2019 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 90.123.344,77 TL olup bunun 2.411.907 TL'si milletvekili aday adaylığı gelirlerinden, 395.000 TL'si parti mal varlığı gelirlerinden, 78.518.313,53 TL'si devletçe yapılan yardımlardan, 23.518,92 TL'si bağış ve yardımlardan, 4.538.478,97 TL'si sair gelirlerden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin geçen yıldan devreden nakit (kasa/banka) toplamı 2.592.870,41 TL olarak görülmüştür.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 60.127.294,61 TL olup bunun 296.316,26 TL'si üye giriş aidatlarından, 2.077.063,65 TL'si yıllık üye aidatlarından, 26.200 TL'si milletvekili aidat gelirlerinden, 549.195,78 TL'si aday adaylığı özel gelirlerinden, 111,73 TL'si satış gelirlerinden, 47.088.759,80 TL'si teşkilat yardımlarından, 39.213 TL'si faaliyet gelirlerinden, 6.294.846 TL'si bağış ve yardımlardan ve 199.733,04 TL'si sair gelirden oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin geçen yıldan devreden nakit toplamının 810.938,31 TL, gelecek yıla devreden borçlar toplamının ise 2.744.917,04 TL olarak görülmüştür.

9. Parti il örgütlerinin 2019 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 90.123.344,77 TL olup bunun 2.345.251,92 TL'si personel giderlerinden, 9.763.056,79 TL'si yönetim giderlerinden 11.631.534,55 TL'si basın yayın ve propaganda giderlerinden, 407.359,37 TL'si vergi, hukuk mahkeme giderlerinden, 6.098.060,72 TL'si mal varlığı giderlerinden, 35.110.426 TL'si verilen teşkilat yardımlarından ve 19.871.637,48 TL'si gezi, seçim ve toplantı giderlerinden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit toplamı 2.894.517,17 TL, gelecek yıla devreden verilen depozito ve teminatlar 449.582,73 TL, geçen yıldan satıcılara borçlar 1.527.705,38 TL, geçen yıldan Sosyal Güvenlik Kurumuna borçlar 7.148,40 TL ve geçen yıldan devreden vergi borçları 17.064,26 TL olarak görülmüştür.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 60.127.294,61 TL olup bunun 1.770.122,11 TL'si personel giderlerinden, 19.048.385,19 TL'si yönetim giderlerinden, 5.255.912,59 TL'si basın yayın propaganda giderlerinden, 723.827,05 TL'si vergi, hukuk mahkeme giderlerinden, 1.030.643,72 TL'si mal varlığı giderlerinden, 11.978.333,80 TL'si verilen teşkilat yardımlarından, 13.074.271,34 TL'si gezi, seçim ve toplantı giderlerinden ve 577.530,09 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin gelecek yıla devreden nakit toplamı 2.660.136,38 TL, gelecek yıldan devreden borçlar toplamı 4.008.132,34 TL olarak görülmüştür.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2019 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde 6.098.060,72 TL tutarında taşınır mal giderlerinin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu tespit edilmiştir.

IV. SONUÇ

İyi Partinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2019 yılı kesin hesabında gösterilen 150.250.639,38 TL gelir, 142.458.657,68 TL dönem içi gelir, 3.420.961,95 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı, 4.371.019,75 TL gelecek yıla devreden borç ile 150.250.639,38 TL gider, 138.686.352,72 TL dönem içi gider, 7.352.232,24 TL gelecek yıla devreden nakit toplamı, 4.212.054,42 TL geçen yıldan devreden borç toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 27/3/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI